Examenul național de bacalaureat 2027

Proba B
Limba croată maternă

Model

Bilet

Pročitaj tekst naglas:

Priča je započela tijekom krvavoga Tridesetogodišnjeg rata u kojem su sudjelovali i hrvatski vojnici, koji su se na pariškim ulicama među ostalim nacijama isticali elegantno zavezanom maramom oko vrata kao znakom prepoznavanja.

Taj detalj može se naći u hrvatskoj pučkoj tradiciji, a upotrebljavale su ga zaručnice koje su svojim izabranicima darivale rubac ili maramu od lana ili svile kao znak uzajamne vjernosti. No osim te emotivne funkcije, vojnici su ga nosili oko vrata kao zaštitu jer bi oštrica neprijateljskog mača skliznula po svili pritom ne izazivajući nikakve posjekotine, a bile su i znatno praktičnije i udobnije od krutih čipkastih ovratnika francuskih vojnika.

Modno osviješteni Parižani vrlo su brzo prihvatili elegantni stil hrvatskih vojnika koji se nosio à la Croate (na hrvatski način, nap. a.). A uskoro je taj izraz postao i korijenom nove francuske riječi cravate.

Ubrzo je i mladi francuski kralj Luj XIV. postao pravi ambasador kravate, koju je počeo nositi 1646., što je i postao modni standard za francusko plemstvo, a francuska je vojska 1667. osnovala posebnu pukovniju Royal Cravates u čijemu su sastavu bili Hrvati koji su, pogađate, nosili kravatu. Nedugo poslije toga „kravatna groznica" zahvatila je čitavu Europu i svijet.

Predmet koji su Hrvati vezali oko vrata kao znak vjernosti postao je znak kulture, otmjenosti i diplomacije. Kravat pukovnija postoji još i danas kao počasna satnija u Zagrebu, a 2017. je proslavila punih 350 godina postojanja.

U vjernim replikama uniformi iz Tridesetogodišnjeg rata 14 konjanika i 76 pješaka postali su prava turistička atrakcija i nositelji poruke o Hrvatskoj kao zemlji kravate. Njihov program počasne straže počinje na Uskrsni ponedjeljak, a nastupi se redovito održavaju svakog vikenda do druge polovice listopada, točnije do 18. listopada, Dana kravate. Svaki put kada vežete kravatu sjetite se da to radite na hrvatski način.

Izvor: *https://croatia.hr/hr-hr/kultura-i-umjetnost/zanimljivosti/stil-na-hrvatski-nacin-kravatom-oko-svijeta*

1. Formuliraj odgovore na slijedeća pitanja vezana za komunikacijsku situaciju u gore navedenom tekstu:
   a) Što iz navedenog teksta saznaješ o povijesnom podrijetlu kravate i njezinoj povezanosti s Hrvatskom?
   b) Koja je to vrsta teksta (argumentativni, deskriptivni, narativni, informativni itd.)? Obrazloži svoj odgovor na temelju stila izlaganja.
   c) Koje važne sadržajne elemente (simboliku, praktičnu funkciju, utjecaj na svjetsku modu) prepoznaješ u tekstu?

2. Opiši jedan odjevni predmet ili simbol koji je karakterističan za tvoju domovinu ili kraj iz kojeg dolaziš. Što taj predmet predstavlja i kakvu poruku šalje ostatku svijeta?